

ТРИ ЦЕНТИ. РІС XXXIII. Ч. 8. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 12 січня, 1925.

VOL. XXXIII. No. 8. Jersey City, N. J., Monday, January 12, 1925.

THREE CENTS

Президент проти збільшення флоту.

ВАШИНГТОН, 9 січня. — Конгресмен Бритен, головний прихильник збільшення американської флоту, признає нині, що йому не вдалося досягнути цієї мети через опозицію президента Куліджа.

Кулідж станує на становищі, що опадність малочисельна справа, а збільшення флоту — велика. Він каже, що хоча він тепер побитий, він верне на наступній сесії конгресу з тою самою пропозицією.

НЕ ЗБІЛЬШАЮТЬ АРМІЇ.

ВАШИНГТОН, 9 січня. — Палата посів ухвалила нині 331 мільонів доларів на удержання американської армії.

Після цієї ухвали армія лишається така сама завелка, як вона була минулого року.

ПІЗВАЛА МІСТО.

НЬЮ ЙОРК, 9 січня. — Лава присяжних судів, котрі відано до розгляду мовов проти міста Нью Йорку, внесеній п. Рут Келер, 27-літнього дівчачого, котра їздила авто з трьома дорослими особами, впала з високої дороги та віднесла тяжкі тілесні ушкодження, признала позовницю 75,000 доларів.

Позовниця виказала, що місто мало стретати на дорозу через устаткування світляних знаків, а місто цього не зробило. Ізлуч з позовницею люди погнали, місто ними п. Степанія Дмитрів.

ЗМЕНШЕННЯ КУПНОЇ СИЛИ ДОЛЯРА.

ІНДІАНОПОЛІС, 9 січня. — Після обчислень, роблених типографією коупа, купна сила долара зійшла від 1913 року на 58 центів.

Значить, те, що нині купується за долара, в 1913 році можна було купити за 58 центів.

ЗА АРЕНДУВАННЯ ФАБРИК НА МАСЕЛ ШОВЛЗ.

ВАШИНГТОН, 9 січня. — Над справою арендування федеральних заводів на Масел Шовлз вельні нині в сенаті доклади, які одні, не лабляться конгресу ні трохи до вирішення справи.

Межи ними прийшло до острії перепалки межи демократичні й республіканцями за президента Куліджа. Сенатор Норріс закимує республіканцям, що вони змовилися з президентом за сім місяців підкорити на кораблі президента. Сенатор Робінсон взяв се за закид нечесності проти президента, та обороняв чесність Куліджа.

ЗА ВИБОРЧИ ОБМАНЬСТВА.

НЬЮ ЙОРК, 9 січня. — Велика лава присяжних судів, котра розглядає виборчі обманства, при помочи котрих мав бути вибраний конгресменом Перлам, ринила отворити скринку з голосами, відданими в округу, котрий урядовав Роскен, що мав безправно сконфіскувати 15 голосів противників Перлама, двома Сіровичами, позбавляючи його в той спосіб вибору.

АРЕШТУЮТЬ ВИЗНАЧНОГО ДІЯЧА КЛЕНА.

ДЕНВЕР, Колорадо, 9 січня. — На обжалованні одної молодой пари арештовано тут нині дря Діана Лока, визначного урядника («смака») Ку-Клукс-Клана, котрий мав піврати молодих та примусити їх пібратися шлюбом.

НАСТАНОВЛЕННО УРЯДНИКА РАДОМ.

БОСТОН, Массачусетс, 9 січня. — Федеральний уряд переслав радюм інвентарю для Валейса на уряд генерального прокуратора на Массачусетс.

НОВИЙ МІНІСТЕР СУДІВНИЦТВА.

ВАШИНГТОН, 9 січня. — Президент Кулідж ринувся іменувати новий міністер судівництва Чарлза Бічера Ворена, що був колишнім американським амбасадором до Мексики й Іспану. Він займає місце Стюана, котрий став членом Найвишого Суду Злучених Держав.

ЗАКЛУЧУЮТЬ ХАБАРНИЦТВО ГУБЕРНАТОРОВИ.

КАНСАС СІТІ, Месурі, 9 січня. — Місцева газета «Джерней» закладає сином стейтвого губернатора Дейлеса, що він взяв за свого батька хабаря в сумі 1,250 доларів.

Син губернатора каже, що він взяв гроші, але що се була лапка, закладаюча на нього його політичних ворогів та що батько при цьому непричастий.

НАФТОВІ СКАНДАЛИ.

ТОРОНТО, Канада, 9 січня. — Алюокат американської комісії для розслідування нафтових скандалів вис нині до канадського суду прозову, щоб йому дозволено розв'язати широкі допити проти Осера, живучого в Канаді Американця, котрий має бути виключений в нафтові скандали.

ВИСІДКУВАЛИ.

НЬЮ ЙОРК, 9 січня. — До шпиталю Бедно відставлено нині двоох мушкет, затрепаних алкогольом. Один з них, 45-літній Десмонд, помер зараз по приїзді до шпиталю, другий, М. Гюз, бореться зі смертю. Він каже, що вони стрілялися по довгій розставанню та хотіли відсвяткувати стрілу.

В сьому шпиталі є тепер 63 особи, хорі на алкогольмічне затрепанні.

СУД ПРОТИ ЛЕГЕНДА ЗА НЕВЕЗПЕЧНІ ЛЕВИ.

НЬЮ ЙОРК, 9 січня. — Вишкюлий суд, який судив поручника Гачинсона за те, що йтаючи, погал мислив на воздусі всяких харкочених звірів, нарештучу в сьей спосіб людей на вулицях міста, ухвалив обжалованого від лави в харкочених звірів.

Сьогорічна коляда для Рідної Школи в старому краю.

КОЖДА УКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДА, КОЖДА ЦЕРКВА, КОЖДЕ ТОВАРИСТВО, БРАТСТВО, СЕСТРИЦТВО, СІЛКА, БІЗНЕС І Т. Д. ПОВИННІ ЗЛОЖИТИ ВІД СЕБЕ ЛЕПТУ НА РІДНУ ШКОЛУ.

КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДИНЦІЙ І УКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДЯНКА, БЕЗ УСЬКОЇ РІДНИЦІ, ПОВИННІ ЖЕРТВУВАТИ ВІД СЕБЕ ПО СВОЇМ СИЛАМ, ЖЕРТВУ НА ДАЛЬШУ БОРЬБУ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ПРОТИ НЕВОЛИ, ЯКУ НА НЕЇ НАКЛАДАЮТЬ ХВИЖЕ ПОВСЯКІ ОКУПАНТИ.

НІХТО З УКРАЇНЦІВ НЕ ПОВИНЕН ВІДТЯГНУТИСЯ ВІД ТОГО ЗАГАЛЬНО-НАРОДНЬОГО ОБОВ'ЯЗКУ.

ЖЕРТВІ ПОСИЛАТИ ЧЕРЕЗ ОБЕДНАННЄ НА АДРЕСУ:

ОBYEDNANNYE, 847 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

НОВА ВІЙНА КОНЕЧНА.

ФІЛІДЕЛФІЯ, 9 січня. — Джордж Пейш, визначний англійський фінансист та публіцист, виголосив тут відіт, в якому сказав, що нова війна в Європі є коначна, якщо альянти не зменчуть воєнного відшкодовання, яке має заплатити Німеччина.

Він говорить:

«Як не найдеться розумного розв'язку для цієї справи, то Франція лишається в надзвичайній території далі, поки не буде заплачено воєнне відшкодовання, а знова Німеччина не може заплатити воєнного відшкодовання, як довго Франція зменчить надзвичайні провінції. Іншої ради на се не буде, лише. Німеччина буде мусити пробувати виклукити Францію знад Рену війною. Німеччина буде старатися зискати собі промінь Росії, а сі дві держави зможуть держати цілу Європу в мілітаристичному ярмі».

МІЛІОНЕР БУТЛЕГЕРОМ

Квебек. — Не так дуже давно стейтова поліція арештувала в Ст. Сомпай парохіа наладований горілкою вартості пів мільона доларів. Кілька днів пізніше поліція знова арештувала парохіа з горілкою вартості 100,000 доларів. На тих парохіах арештовано вісьмох людей, які викрили інозворського міліонера, що записався перепачкувальним горілкою своїм власним парохіа. Він нахотівся тепер в Квебеку і поліцейні власті в стейтах старуються його відітати до стейтів де мусів би відповісти перед судом за злочини.

ЛЮТА ЗИМА В КАНАДІ.

Дня 27. грудня термометр обнизився у Вінніпегу до 30 степенів нижше зера. В інших частях Манітоби було багато зменіше.

В північній Альберті, пригороді в Мюрр Лендінг, було 52 в Гровард 60, а в інших місцевостях 40 степенів морозу. В самих Едмонтоні було 35 степенів нижше зера.

КОНЦЕРТИ ДЖЕРЗІСІТІСЬКОГО ХОРУ ІМ. М. ЛИСЕНКА.

На горі міста Джерзі Сіті при церкві св. Івана Хрестителя істнує хор ім. М. Лисенка.

Він вже був відомий і давній своїми виступами навіть на американській сцені в Нью Йорку, а минушого року завдяки пильній і умілій праці директента А. Умлія Гелі, і тому що там є двоє алібрних сил сей хор здобуває щораз більшу славу.

Недавно він узадів на горі міста Джерзі Сіті концерт, який здобув велике признание чисельно зібраної української публіки (з Джерзі Сіті і з кількох околиць міст).

Хор співав різні українські пісні і всі випали дуже гарно. Новістю були кусинки з репертуару Українського Національного Хору О. Кошиця. Публіка була мило здивована, як розізнали звуки тих пісень, котрі вона в останніх роках чула кілька разів з грудей мерехотію громадки артистів У. Н. Хору. Розуміється, що хор ім. М. Лисенка не мав претенсії докорити У. Н. Хорову, де співають фахові артисти під падутою Олексе. Кошиця пригороді 8 літ, але вський мусів признати, що хор ім. М. Лисенка по своїм силам віддав ті самі пісні артистично і дуже гарно.

В усьому разі се була новина, яка усім вельми подобалась.

В сьому нещадно, дня 11-ого м. л. Джерзісїтїський хор ім. М. Лисенка дає поабійний концерт в Нью Йорку в Народному Домі (о годині 7.30 вечір). Се буде нагода для наших громадян в Нью Йорку і з околиць громад почути сь новість.

Д. Б.

ТВОРИ ТЕАТРАЛЬНІ

ЗА СЮЖЕТОМ БОГ З КАЛІТОНО, обрив драматичний з життя народів сіл, мав в 5 актах (14 осіб), 35 сцен.

СЕМЕ НЕ КРАДІЙ, сьмака кохана в одній акті (9 осіб) 15 сцен. СІРОТИ, обрив драматичний в 4 актах сіл мав в 12 осіб 25 сцен.

Замовлення сьмака за адресу: СВОБОДА, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИРІШЛА В ДРУКУ ДАВНО ОЧІКОВУВАНА

НОВА РАХУНКОВА КНИЖОЧКА

З ІНФОРМАЦІЯМИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ З ДОДАТКОМ ДРУГИХ ЦІКАВИХ ВІДОМОСТЕЙ. ЦІНА 40 ЦЕНТІВ

Замовлення разом з грошима посилати на адресу: «СВОБОДА», 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧИТАТЕЛІ УКРАЇНСЬКИХ КНИЖОК І ГАЗЕТ БО ЧАСТЕ ЧИТАНСЬ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ОЕ СИЛА. — ПИШИТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ «СВОБОДИ», 83 ГРЕНД-СТР., ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Большевики роблять уступки селянству, щоб його приєднати для себе.

МОСКВА, 9 січня. — В Москві тепер широко займаються резолюцією, яку ухвалено в Кремлі, а в якій признано селянству право ставити вибрати своїх безпартійних кандидатів до советів.

Большевики признають, що се уступка для селянства, щоб здобути його прихильність. Досі, більше ж 7 літ, кажуть вони, селяни ставились вороже до комуністичної влади, головому тому, що вона посягала по приватній власності, тягнула із селян великі податки і драчки, та що насилала їм комуністичних комісарів і агітаторів. Тепер же політика большевистського уряду у відношенні до селянства має цілком змінитись.

Він тепер на спільній конференції із селянськими представниками рішів передосмі оставити селянству свободу у виборах. Вони можуть вибрати і своїх безпартійних представників. Також постанови старатись зменшити тягари, які на селянство наложено у виді одного податку в грошах.

Селяни зможуть вибрати своїх людей до советів місцевих і син усунуться бюрократизацію, яка вже була закорінна насилком того, що все вибрано одних і тих самих комуністів проти волі і без участі загалу селянства.

Тепер же ходить о се, щоб селянам не перечено їх посідання землі і щоб їм не посиано на села комуністичні агітатори. Коли з сього погляду вони будуть задоволені, то селянство може поставитись краще до большевистської влади, візьме в ній участь, і підірве її у потрібі.

Прийчиною сьї зміни фронту большевистської влади до селянства є те, що вона хоче з ним прийти до згоди і здобути його для себе. Бє дотепершні заходи показались безуспішними, тому большевистська влада тепер рішався на новий крок і признає їм більш волі в їх економічній полеміці і тепер каже, що село візьме участь в державній кермі і в державному будівництві.

ГРИЗНЯ ЗА «ВОЄННІ ВІДШКОДОВАННЯ».

ПАРИЖ, 9 січня. — Англіяні і Французи постійно переговорюють тут з представниками Злучених Держав, старуючись нахотити їх, аби вплинули на своє правительство, щоб зменшило свої претенсії до «воєнних відшкодовань», які альянти сподіваються стягнути з Німеччини.

СЕ НЕ ІХ БІЗНЕС.

ЛОНДОН, 9 січня. — Англіська преса осуджує виступ американського сенатора Борн проти Англіянів за перевозження алкогольом до Америки.

Тутешні газети кажуць, що Борн неслухно назвав Англіянів «моральними піратами», бо се не річ Англіянів пильнувати американської прогібії, але Американців. До того, преса каже, Америка не має добрих прогібійських службовиків і тому тепер вирінають докори на неважливому адресу.

ІДЕ СУДИ АГІТУВАТИ ЗА КИРИЛОМ.

ПАРИЖ, 9 січня. — Завтра виїждять до Америки брат великого князя Кирила, великий князь Борис Романов із жінкою.

Вони їдуть в гості до американських аристократів, щоб здобути їх симпатії для Кирила, котрий проголосив себе царем Росії.

Жінка Бориса взяла зі собою 30 найновіших париских суконь, а Борис увів 22 наладовані куфрі.

МАРКС НЕ ЛІПІТЬ ПРАВИТЕЛЬСТВА.

БЕРЛІН, 9 січня. — Буваший преміер Маркс хотів спершу вводити волі президента Еберта і старався преднати прихильників та силати яких безпартійний кабінет, але се йому зовсім не поведлось і він заявив Ебертові, що покидає сь місце.

5 ЛІТ ЛІГІ.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 9 січня. — Літа Народів обходять 5-літній ювілей.

НЕ ВІРІТЬ В БАЛКАНСЬКИЙ СОЮЗ.

ВІДЕНЬ, 9 січня. — Большевистський представник Адольф Йоуфе заявив, що не вірить в проти-большевистський союз балканських держав, бо, як каже, вони знадто розходяться між собою за рішні спірні питання, аби могли об'єднатись в проти-большевистський союз.

ПЛЮРАЛЬНІ ВИБОРИ.

РІМ, 9 січня. — В парламенті предложено проєкт нового виборного закону, по якому усі виборні мали-б по одному голосови, а особи з деяких професій і шляхти по два голоси.

ЩЕ ТРОШКИ.

БЕРЛІН, 9 січня. — З Москви повідомляють, що большевики хотять помирнитись з Троцьким. Вони післали на переговори генерала Фрунзе в село Архангельське, де він на відпочинку.

Кажуть, що місце Троцького займе не Фрунзе але Джерзісїтський.

ЗЕМЛЕТРУС.

ТОКІО, столиця Японії, 9 січня. — В подулелій часті Японії було нині легке землетрясіння. Школи мали.

ки з'являючись на полюс серед стелу, бо і навчилися спати на полі, як знаєш, ще за Москалів, як забирали худобу, коні. І я з'явився до самого Збруча. Там Збруча дав мені хліба, бач, бач, шов'я, давав мені, щоб ішли з ярмарку. І я попросив їх хліба, а вони давали мені яєць недокоди. Перепелиці Збручу дуже раненько, але

Я ніяке піддання не осмислює просити Вас дорогих родичів о фінансову підмогу моєму синові Тимкові Я. Ірці, студенту вищої школи з Woonsocket, R. I., який проявляє надзвичайні здібності в науках, а якому я сам задля скрутних матеріальних обставин не годину помоги. Жена моя слаба, важко хронічно невилічимою недугою уже одиннадцять літ через що я тримаю двоє малих дітей у платіні закладі протягом п'яти літ і не лише все стратив на піддержку дітей та лічення жени но і заплонизивши ще. Наслідки того всього ті що десь я не в естанті дати своєму хлопцеві так велику поміч, який винагає теперішнє і даліше університетське вишколення. При тому хлопцеві мій Т. Ірза провадить спис усіх жертвodawців в Альбани ідї учитися і наміряє особисто колись відвдячити своїм благодітелім теперішнім.

Йосиф Ірза, батько.

Семен і його проклята тайна
за залізної скриньки. Вона че-
калася моїх ніж м'яке небино-
мно тяжко олов'яна куля!

І мій тепер гірко перекона-
но про це, як кожне вчинку,
якого тобі не годилося вико-
нати, ходити за тобою, на-
вчати. І коли тобі здається, що
я і не оставив його далеко за со-
бою, то він тобі сидить за пле-
чима — і що це, що стається
далі, ніколи не має кінця, але
вертає до тебе і стає тобою
вперед дороги.

— Фу! Фу! — повторяв я
тільки у думці, так як Вороба
за плічима в індемаксі. — Коли

мене пізнає цей Фу, що я той
сам, котрий викопав щось та
еміничного на лівій поляні, що
я тосам, що він Кайдаша, тоді
мене чорт уже живцем має
бо буди в руках лихого човри-
ка, катюги, злочинця, що він
доктора Курція, а теак що бу-
де й мною?

Я мав неспокійну ніч, одначе
востанок не забравко мені від-
доді великої розради, що Вор-
оба знає моє серце і совість,
як люди та що зволить мені бу-
ти сильним оборонцем і свідо-
ком, коли на мене впаде яке ве-
лике горе.

Джарднер (Jardner)

НЕБУВАЛЕ! У НАС ДІСТАНЕТЕ
ПОРАДНИК ЛІКАРСЬКИЙ 2011
З МНОГИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ - Ціна за книжку

